

TYGODNIK WILEŃSZCZYZNY

www.tygodnik.lt

DZIŚ

w numerze m. in.

■ Nauczyciele będą strajkować we wrześniu **str. 3**

■ Za co mieszkańcom bloków mieszkalnych może przyjść słono zapłacić? **str. 7**

Rota

■ Ambasador Konstancy Radziwiłł spotkał się z absolwentami szkół polskich na Litwie **str. 1**

■ Zespół „Ojcowizna” zwyciężcą festiwalu „Gwiazdy Pragi” 2023” **str. 1**

■ Modny architekt **str. 20**

PRENUMERATA 2023

Do 19 września
trwa prenumerata
na październik
2023 roku.

Za 1,75 euro – miesięcznie
za 21,05 euro – rocznie
(indeks 0233);
dla emerytów i osób
niepełnosprawnych –
1,68 euro – miesięcznie
za 20,20 euro – rocznie.
(indeks 0322)

W KAŻDYM NUMERZE:

ROTA

DODATEK
HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY
DLA POLAKÓW NA LITWIE

19. Festiwal Kultury Polskiej „Trzymajmy się razem” w Turmontach

Przyczółek polskości

FOT. AGNIESZKA PODLIPSKA

Msza św. w kościele Najświętszego Serca Jezusowego, występy zespołów artystycznych z Wilna, Wisagini, Turmont oraz rejonu wileńskiego, popisy solistów – to części składowe Festiwalu Kultury Polskiej „Trzymajmy się razem”, który odbył się w niedzielę, 20 sierpnia, w gmachu byłej szkoły w Turmontach.

Tradycyjne przedsięwzięcie skrzykujące Polaków z wielu miejscowości Ziemi Smołweńskiej zostało zorganizowane przez Jezioroski Rejonowy Od-

dział Związku Polaków na Litwie z Teresą Narkevičienė na czele. Przedsięwzięcie, w tym najbar-dziej na północny wschód wysu-
(Dokończenie na str. 5)

W rejonie wileńskim przywitano uczestników biegu „Szlak Bałtycki”

Przesłanie jedności

W piątek, 18 sierpnia, wystartował XXXII Międzynarodowy Bieg Sztafetowy „Szlak Bałtycki” na trasie Wilno-Ryga-Tallin. Jak co roku, na granicy Wilna i rejonu wileńskiego uczestnicy biegu zostali przywitani przez przedstawicieli Samorządu Rejonu Wileńskiego.

Bieg startował tradycyjnie z wileńskiego placu Katedralnego. W gminie Awizienie biegaczy przywitani przez przedstawicieli Samorządu Rejonu Wileńskiego – wice-mer Edyta Tamošiūnaitė, gł. specjalista Wydziału Kultury, Sportu i Turystyki Karol Pacyna i pełniąca obowiązki starosty Awizien Re-

gina Pečiulienė wraz ze specjalistami starostwa.

(Dokończenie na str. 5)

Tradycyjne przedsięwzięcie „Pożegnanie lata” w Dziewieniszkach

Symbol wzajemnego szacunku

Nadzwyczaj upalny ostatni tydzień w niczym nie przypomina, że to już końcówka lata. Zgodnie z tradycją, 19 sierpnia w Dziewieniszkach pożegnano wakacje i czas urlopów. Z tej okazji nad stawem zorganizowano zabawę ze śpiewem, tańcem, szaszlykami i watą cukrową.

(Dokończenie na str. 4)

FOT. SALCINKALL

Ponad 206 tys. potrzebujących mieszkańców Litwy otrzyma paczki żywnościowe

W sierpniu nieco ponad 206 tys. mieszkańców Litwy, znajdujących się w trudnej sytuacji, otrzyma pomoc żywnościową. Wydawanie paczek żywnościowych w samorządach już trwa – informuje Ministerstwo Ochrony Społecznej i Pracy.

W tym roku pomoc żywnościowa wydawana jest już po raz czwarty. Potrzebujący mieszkańcy otrzymują ją również w październiku i grudniu tego roku. Oprócz paczki żywnościowej w grudniu mieszkańcy otrzymują także wsparcie w postaci artykułów higienicznych.

Mieszkańcy o niskich dochodach otrzymują w sierpniu paczkę żywnościową, zawierającą 7 różnych produktów: mleko UAT

2,5 proc. tłuszczu, groszek zielony w puszcze, krupy jęczmienne (pęczak), cukier ekologiczny, konserwy drobiowe i wieprzowe, ciasteczka.

Produkty te są już zapakowane.

Wydawanie pomocy żywnościowej organizują administracje samorządowe oraz dwie organizacje pozarządowe: „Maisto bankas” oraz Litewski Czerwony Krzyż.

Aby uzyskać dokładny termin wydawania paczek żywnościowych, mieszkańcy powinni zwrócić się do swoich starostw lub poszukać informacji na stronach internetowych samorządu i „Maisto bankas”.

Produkty żywnościowe mogą otrzymać mieszkańcy, których średni miesięczny dochód na członka rodziny nie przekracza 235,50 euro miesięcznie. Z przyczyn obiektywnych, w trybie ustalonym przez administrację samorządu, wsparcie może zostać przyznane w przypadku, gdy dochody przekraczają określoną kwotę miesięcznie. Wyjątki i obowiązujące w nich kwoty ustala każdy samorząd indywidualnie.

Na podst. [socmin.lt](#)

Historyczna podróż dobiegła końca: gigantyczny reaktor dotarł do fabryki „Orlen Lietuva” w Możejkach

Historyczna podróż reaktora „Orlen Lietuva” dobiegła końca – w poniedziałek, 21 sierpnia, około godziny 10.00, po dwóch tygodniach, dotarł on do fabryki w Możejkach – poinformowała rzeczniczka prasowa spółki Kristina Gendvilė. Teraz reaktor będzie przygotowywany do montażu.

Swą pracę reaktor ma rozpocząć na przełomie 2024 i 2025 roku.

Według K. Gendvilė ładunek nie spowodował znacznych uszkodzeń dróg, a cała podróż reaktora przebiegła pomyślniej niż oczekiwano. Przedstawicielka Oreln Lietuva zapewniła, że w razie jakichkolwiek szkód, wszystko zostanie zrekompensowane. Odszkodowania dostaną także rolnicy z miejscowości Erlėnai, gdzie transport wiozący blachy musiał przejechać przez łąkę.

Podróż ważącego 1,5 tysiąca

ton reaktora rozpoczęła się w nocy z 5 na 6 sierpnia w Kłajpedzie.

Jednostka transportująca reaktor poruszała się po zmroku ze średnią prędkością 3 km na godzinę. Taborowi towarzyszyli inżynierowie i inny personel, który zapewniał pomyślną podróż.

W ramach przygotowań do transportu ładunku na planowanej trasie przejazdu wzmocniono 40 zakrętów, poszerzono i

wzmocniono 80 km dróg, ustawiono około 64 km dodatkowego pobocza, wyremontowano 9 mostów, na trasie przygotowano także 6 miejsc postojowych.

Reaktor dla zakładu konwersji ropy naftowej ma prawie 100 metrów długości, 6,5 metra szerokości i 10 metrów wysokości. Cała konstrukcja, wraz z urządzeniem nośnym ważyła 2,2 tysiąca ton.

Na podst. [ELTA](#)

Dostęp do internetu ma na Litwie 88,6 proc. gospodarstw domowych

W 2023 roku dostęp do internetu posiadało 88,6 proc. gospodarstw domowych – informuje Państwowa Agencja Danych Osobowych. To oznacza wzrost o 0,9 p.p. w stosunku do 2022 roku (87,7 proc.).

W mieście dostęp do internetu miało 91,4 proc. gospodarstw domowych, na wsi – 82,2 proc.

Spośród gospodarstw domowych z dziećmi do lat 18 dostęp do internetu posiadało 99,7 proc., bez dzieci – 85,4 proc.

W roku 2023 z internetu ko-

rzystało 88,5 proc. mieszkańców w wieku 16-74 lata (87,7 proc. w 2022 r.). Wśród młodych osób w wieku 16-24 lata z internetu korzystało 99,6 proc., w wieku 65-74 lata – 65,3 proc. W porównaniu z rokiem ubiegłym udział osób starszych (65-74 lata) korzystających z internetu wzrósł o 8 p.p.

Co najmniej raz w tygodniu z internetu korzysta 87,6 proc. mieszkańców w wieku 16-74 lata.

Internet jest używany głównie do wyszukiwania informacji, komunikacji i e-bankowości: 86,2

proc. mieszkańców w wieku 16-74 lata korzystało z internetu do wyszukiwania informacji, 84,5 proc. używa go do komunikacji, a 75,7 proc. w przypadku usług bankowości internetowej.

32,6 proc. osób w wieku 16-74 lata korzystało z internetu w celach edukacyjnych, podnoszenia kwalifikacji lub samokształcenia.

Na podst. [stat.gov.lt](#)

Najaktywniejsze wspólnoty działkowe rejonu wileńskiego otrzymały kamery monitoringu

Mieszkańcy, wspólnoty lokalne i działkowe uczestniczyli w lipcu w zainicjowanej przez Samorząd Rejonu Wileńskiego akcji odpowiedzialnego gospodarowania odpadami. W ramach inicjatywy zachęcano mieszkańców do dostarczania odpadów do punktów zbiórki odpadów wielkogabarytowych, a za świadome zachowanie wręczano prezenty jako podziękowanie.

17 sierpnia wicemer rejonu wileńskiego dr Danuta Narbut wraz z gł. specjalistką Wydziału Gospodarki Miejskowej Jolantą Wołodko wręczyły dwóm najaktywniejszym wspólnotom działkowym rejonu wileńskiego – „Vasara 2” i „Dobilas” – nagrody, które będą przydatne dla całej społeczności – kamery monitoringu.

„Członkom wspólnot ogrodowych „Vasara 2” i „Dobilas” dziękujemy nie tylko za obywatelskość i prawidłowe zagospodarowanie odpadami, ale także za ducha wspólnoty i wspólny wysiłek w dbaniu o czystość środowiska. Nie mamy wątpliwości, że te nagrody pomogą wam w dalszym dbaniu o czystość i porządek w waszych wspólnotach. A my jako samorząd nadal zachęcamy mieszkańców do dbania o środowisko, aby rejon wileński był bardziej czysty i piękny” – powiedziała Narbut.

Samorząd dziękuje wszystkim, którzy aktywnie uczestniczyli w akcji i prawidłowo pozbywali się odpadów. Dziękuje też zespołowi Instytutu Zielonej Polityki za pomyślnie zrealizowaną wspólnie inicjatywę.

Na podst. [vrsa.lt](#)

WHO monitoruje nowy wariant koronawirusa

Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) i amerykańskie służby ds. zdrowia 18 sierpnia poinformowały, że uważnie monitorują nowy wariant COVID-19.

WHO wskazała, że wariant BA.2.86 jest pod obserwacją, ponieważ ma ponad 30 mutacji.

Potencjalny wpływ nowego wariantu nie jest jeszcze znany. Odmiana ta była jak dotąd wykryta tylko w Izraelu, Danii i Stanach Zjednoczonych. Amerykańskie Centrum Kontroli i Zapobiegania Chorobom (CDC) również potwierdziło, że monitoruje ten szczep.

Według WHO, znane są tylko cztery sekwencje wariantu. WHO monitoruje obecnie jeszcze ok. 10 kolejnych szczepów COVID-19.

Wiele krajów, które miały systemy monitorowania patogenu, już nie obserwuje szczepów koronawirusa, twierdząc, że zagrożenie jest zbyt małe, aby uzasadnić koszty monitorowania. WHO krytykuje to i apeluje do intensywniejszego monitorowania. W ostatnim okresie sprawozdawczym od 17 lipca do 13 sierpnia zarejestrowano ponad 1,4 mln nowych przypadków COVID-19 i 2,3 tys zgonów – wynika z raportu WHO. W porównaniu z poprzednim 28-dniowym okresem liczba nowych przypadków wzrosła o 63 proc., a liczba zgonów spadła o 56 proc.

Do 13 sierpnia na całym świecie zostało zatwierdzonych ponad 769 mln przypadków COVID-19 i ponad 6,9 mln zgonów.

Na podst. [ELTA](#)

**TYGODNIK
WILEŃSZCZYZNY**

Wydanie internetowe:
www.tygodnik.lt

Zespół redakcyjny:
Andrzej Kotosowski
Jan Lewicki
Teresa Strumiło

Współpraca:
Monika Urbanowicz

Zygmunt Żdanowicz, radny
samorządu rejonu wileńskiego

Opracowanie komputerowe:
Stawomir Subotowicz

Wydawca:
ZSA „Rejspa” Kalvines 5,
Sużany, rejon wileński
Kolegium redakcyjne

Adres do korespondencji:
LT-09318 Wilno
tel./fax 275-31-66, e-mail: rejspa@rejspa.lt

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2022

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

Nauczyciele będą strajkować we wrześniu

We wtorek, 22 sierpnia, członkowie Litewskiego Związku Zawodowego Pracowników Oświaty (LŠDPS) ustalili daty strajku nauczycieli. 15 września nauczyciele przeprowadzą dwugodzinny strajk ostrzegawczy, a strajk – od 29 września.

Tę informację przekazał dla agencji ELTA Andrius Navickas,

przewodniczący LŠDPS. Wyjaśnił, że strajk ostrzegawczy potrwa dwie godziny, a prawdziwy – aż do osiągnięcia porozumienia lub realizacji żądań. Dodał, że nauczyciele będą strajkować w godzinach pracy.

Zdaniem przewodniczącego LŠDPS, na razie nie wiadomo, ilu nauczycieli planuje strajk.

Przypominamy, że 21 sierpnia Związek Zawodowy Pracowników Oświaty podjął decyzję o ogłoszeniu strajku. Związek od czerwca domaga się poprawy warunków pracy nauczycieli, poprzez podniesienie od września tego roku ich wynagrodzeń. Przedstawiciele związku apelują też o zmniejszenie dopuszczalnej liczebności klas.

Minister oświaty, nauki i sportu Gintautas Jakštas po raz kolejny powtórzył, że w tym roku nie ma możliwości podwyższenia wynagrodzeń nauczycieli.

W ocenie Ministerstwa Edukacji, Nauki i Sportu, przy ograniczonych zasobach państwowych, nie byłoby możliwe jednoczesne zmniejszenie klas i podwyższenie płac lub inwestowanie w inne środki.

Na podst. ELTA

Litewski MSZ zaleca podróżującym do Szwecji zachowanie czujności

17 sierpnia Szwecja podniosła poziom zagrożenia terrorystycznego do poziomu czwartego w pięciostopniowej skali. Litewskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych apeluje do przebywających w tym kraju obywateli Litwy o zachowanie czujności.

Szwedzka policja bezpieczeństwa SÄPO (Säkerhetspolisen) podniosła poziom alarmu terrorystycznego po niedawnych akcjach palenia Koranu, które oburzyły świat muzułmański.

Według Charlotte von Essen, szefowej szwedzkiej policji bezpieczeństwa, od 2016 r. obowią-

zywało „zwiększone zagrożenie”, a teraz zostało podniesione do „wysokiego”.

W Szwecji w ostatnich miesiącach doszło do serii protestów, które publicznie oczerniały Koran. Wywołało to wielkie oburzenie w krajach muzułmańskich. W lipcu iraccy protestu-

jący dwukrotnie szturmowali szwedzką ambasadę w Bagdadzie, a w zeszłym tygodniu w ambasadę Szwecji w Bejrucie rzucono koktajl Mołotowa. W tym czasie Al-Kaida wezwała w weekend do ataków na ten kraj skandynawski.

Chociaż sama Szwecja potępiła akcje profanacji Koranu, kraj przestrzega własnych praw gwarantujących wolność słowa i zgromadzeń. Niemniej jednak rząd obiecał szukać środków prawnych, aby w pewnych okolicznościach zapobiec akcjom palenia świętych tekstów.

Na podst. urm.lt

Wilno zachęca do polowania na błędy w zabezpieczeniach. Przewidziane są nagrody pieniężne

23 sierpnia przypada Dzień Internauty. Z tej okazji Samorząd Miasta Wilno ogłasza konkurs programu zgłaszania błędów bezpieczeństwa „Bug Bounty”. Stawiając na pierwszym miejscu bezpieczeństwo danych, odpowiedzialni badacze bezpieczeństwa są zapraszani do poszukiwania luk w

jednej z 16 samorządowych stron internetowych. Za zgłoszone błędy przewidziane są nagrody pieniężne – do 2,5 tys. euro.

Celem konkursu jest zrzeczenie odpowiedzialnych badaczy bezpieczeństwa, którzy nie łamiąc obowiązujących przepisów, zidentyfikują luki w zabezpieczeniach, odpowiedzialnie zgłaszają je administracji samorządu sto-

łecznego.

Wraz z rozwojem świata wirtualnego, intensyfikacją pracy w przestrzeni internetowej oraz świadczeniem coraz większej liczby usług przez Internet, bezpieczeństwo systemów i danych użytkowników staje się obszarem priorytetowym. Administracja wileńskiego samorządu stale poszukuje sposobów na zapewnienie bezpieczeństwa systemu.

Uczestniczyć w konkursie mogą osoby fizyczne, które ukończyły 18 lat, wypełniły formularz rejestracyjny i podpisały zobowiązanie do zachowania poufności, a także osoby niepełnoletnie (w wieku od 14 do 18 lat), które przedłożyły pisemną zgodę rodziców (opiekunów prawnych) i które wypełniły formularz rejestracyjny i podpisane zobowiązanie do zachowania poufności.

Więcej informacji o konkursie i jego warunkach na stronie <https://vilnius.lt/bug-bounty>

Na podst. vilnius.lt

Mer Wilna: na razie nie planuje się nowych instalacji na Zielonym Moście

Po rozpoczętych na początku sierpnia pracach renowacyjnych Zielonego Mostu w Wilnie i usunięciu instalacji artystycznej „Znaki Zielonego Mostu” autorstwa architekta Audriusa Ambrasasa nie planuje się żadnych innych instalacji na moście – poinformował mer stolicy Valdas Benkunskas.

Jak poinformował wileński samorząd, w trakcie prac, które trwają do końca wakacji, planowane jest zmycie graffiti i rdzy z konstrukcji, naprawa i odmalowanie balustrad, belek bocznych, ścianek działowych i podpór oświetleniowych.

Wyremontowane zostaną również prowadzące na most schody oraz ścieżki dla pieszych.

Podczas prac konserwacyjnych mostu, w nocy z 3 na 4 sierpnia, usunięto również znajdujące się na nim od sierpnia 2021 r. przypominające klatki konstrukcje metalowe, które stały w miejscu sowieckich rzeźb usuniętych z mostu w 2015 r.

Te cztery grupy rzeźb, przedstawiające radzieckich żołnierzy, robotników, chłopów i studentów, wzniesiono na wileńskim Zielonym Moście w 1952 roku i usunięto w 2015 roku, argumentując, że jest to element sowieckiej propagandy. W 2021 roku rzeźby zostały przekazane Litewskiemu Muzeum Narodowemu.

Na podst. BNS

Obok domów wilnian stanie 538 stacji ładowania pojazdów elektrycznych

Samorząd stołeczny poszukuje operatorów, którzy zainstalowałyby i obsługiwali 538 stacji ładowania samochodów elektrycznych w pobliżu domów mieszkańców Wilna.

Przetarg na urządzenie i obsługę punktów ładowania samochodów elektrycznych ogłaszany jest dla 13 terytoriów: Fabianiszki-Szeszkinia, Wirszuliszki-Zwierzyniec, Justyniszki-Zameczek, Poszylajcie-Perkūnkėmis, Żyrmuny, Antokol, Śnipiszki-Centrum, Nowe Miasto, Stare Miasto-Zarzecze-Nowa Wilejka, Nowy Świat-Wilcza Łapa-Dolne Ponary, Leszczyniaki-Park Zakret, Karolinki, Bołtupie-Jerozolimka-Santaryszki.

Operatorzy, którzy wygrają przetarg, otrzymają prawo do urządzenia i obsługi punktów ładowania elektryków na okres dziesięciu lat, a po należytych spełnieniu warunków określonych w umowie, termin ten może zostać jeden raz przedłużony o kolejne pięć lat na tych samych warunkach, składając pisemny wniosek nie później niż trzy miesiące przed wygaśnięciem umowy.

Urządzone punkty ładowania pojazdów elektrycznych są własnością zwycięskiego oferenta. Punkty ładowania pojazdów elektrycznych i prawa do nich nie są rejestrowane w Rejestrze Nieruchomości. Działka pod miejsce instalacji nie jest formowana.

Oferty przyjmowane są do 13 września 2023 roku, do godziny 9.00. Koperty z konkursowymi ofertami zostaną otwarte 13 września 2023 roku o godz. 10.00.

Na podst. vilnius.lt

NOWINY znad Solczy

Symbol wzajemnego szacunku

(Dokończenie ze str. 1)

Na imprezę przybyli: wicemerc rejonu sołecznickiego Waldemar Śliżewski, dyrektor administracji samorządu rejonu sołecznickiego Grzegorz Jurgo. Licznie zgromadzoną publiczność przywitała starosta gminy dziewieniskiej Czesława Marcinkiewicz,

doskonałą okazją, aby aktywizować i łączyć lokalną społeczność. Mieszkańcy spotykają się w jednym miejscu i spędzają czas na wspólnej zabawie i różnych formach aktywności. Tego rodzaju spotkania w rejonie sołecznickim są niezwykle popularne i częste.

Z rąk starosty i wicemera W.

która dziękowała mieszkańcom za współpracę i zaangażowanie w działalność na rzecz gminy.

– Już po raz szósty spotykamy się na imprezie kończącej sezon letni. To piękna okazja nie tylko do zabawy, ale i do podziękowania mieszkańcom za pomoc i pracę dla rozwoju naszej gminy, rejonu – powiedziała Czesława Marcinkiewicz, życząc wszystkim dobrej zabawy i ciepłej końcówki lata, jak też dziękując pracownikom kultury, a w szczególności kierownicze Sali Imprez w Dziewieniskach Teresie Płotnikowej za zorganizowanie imprezy.

Słowa uznania i podziękowania dla mieszkańców wyraził również wicemerc Waldemar Śliżewski.

– „Pożegnanie lata” w Dziewieniskach jest świetną okazją do bycia razem, cieszenia się piękną pogodą i wspaniałą atmosferą wspólnoty. Gmina dziewieniska, to symbol dużego wzajemnego szacunku. Potraficie docenić to co macie, a także iść do przodu, prętnie rozwijać się i trwać przy wartościach najważniejszych, takich jak patriotyzm, szacunek, umiejętność dostrzegania potrzeb bliźniego. Dziękuję za taką postawę i życzę pielęgnować to na przyszłość – mówił Śliżewski.

Dyrektor administracji samorządu Grzegorz Jurgo zaznaczył, że imprezy w plenerze są

Śliżewskiego podziękowania za podpisem mera rejonu Zdzisława Palewiczca zostały wręczone Nijoli Butrimienė, Jarosławowi Szczyknie, Kazimierasowi Kropie, Genowefie Byczkowskiej, Julii Miłoszewicz, Józefowi Pietriłowskiemu, Gintarasowi Marcinkevičiusowi, Grażynie Jagelienė, Marii i Stanisławowi Kripakom.

Za stałą pomoc i wsparcie listy dziękczynne zostały wręczone bądź przekazane również gościom z Polski – Państwu Małgorzacie i Wojciechowi Sarnowskiemu oraz Agnieszce Chmielewskiej z Fundacji Rodakom na Kresach; Jarosławowi Jaskólskiemu, kustoszowi Muzeum X pawilonu Cytadeli Warszawskiej; Janowi Żychlińskiemu, staroście powiatu Warszawsko – Zachodniego; restauracji Komanda Lwowska.

Podobnie jak w latach ubiegłych atrakcji na imprezie nie brakowało – wesołe miasteczko dla dzieci, stoiska handlowe, gastronomia. Punktem kulminacyjnym jak zwykle był koncert z dużą dawką zabawy i tańców przy scenie. Tym razem na dziewieniskiej scenie wystąpili: Kapela Kawalerów Podwileńskich, zespół Centrum Kultury Białoruskiej w Sołecznikach „Ranica”, Violeta i Vilius Tarasowowie. Publiczność nie żałowała oklasków dla artystów, a po występie zebrała autografy.

Wędrówka drużyny Gimnazjum im. J. Śniadeckiego na Srebrny Medal w Programie DofE

Odkrywanie samego siebie

Wędrówka na Srebrny Medal w ramach Programu DofE (Duke of Edinburgh's Award) stanowi ekscytujące wyzwanie dla młodych ludzi, które nie tylko rozwija ich umiejętności, ale także kształtuje charakter oraz zdolności przywódcze. To kolejny etap w serii nagród, które są oferowane przez ten prestiżowy program. Wędrówka na Srebrny Medal wymaga od uczestników zaangażowania, wytrwałości i zdolności do pracy zespołowej, a osiągnięcie tego celu jest nie tylko uhonorowaniem ich wysiłku, ale również wspaniałą okazją do rozwoju osobistego.

Czym jest Program DofE?

Program DofE, założony przez księcia Filipa w 1956 roku, ma na celu rozwijanie młodzieży w czterech kluczowych obszarach: umiejętności, fizyczności, wolontariatu oraz ekspedycji. Każdy z tych obszarów stanowi składnik programu, który prowadzi do uzyskania nagrody: Brązowego, Srebrnego lub Złotego Medalu DofE. Wędrówka na Srebrny Medal jest częścią ekspedycji, jednego z filarów programu.

Wyzwanie wędrówki na Srebrny Medal

Wędrówka na Srebrny Medal była wyjątkowym etapem programu DofE, który wymagał od uczestników przekroczenia swoich granic i wyjścia poza strefę komfortu. Siedmiu chłopców zorganizowało trwającą trzy dni i dwie noce ekspedycję pieszą i kajakową, połączoną z samodziel-

nym organizowaniem noclegów i planowaniem trasy. Uczestnicy byli odpowiedzialni za wyznaczenie tras, zapewnienie wyżywienia, przygotowanie sprzętu, zarządzanie swoim czasem oraz skrupulatne przestrzeganie zasad bezpieczeństwa.

W trakcie wędrówki na Srebrny Medal uczestnicy rozwijali nie tylko umiejętności przetrwania i nawigacji, ale także zdolności interpersonalne, takie jak komunikacja i współpraca w grupie. Samodzielnie podejmowali decyzje, rozwiązywali problemy i radzili sobie z niespodziewanymi sytuacjami. Ponadto, wędrówka była szansą na odkrywanie nowych miejsc i poznanie piękna przyrody Auksztocznego Parku Narodowego i Puszczy Łabonarskiej. Każdy krok na trasie był okazją do odkrywania samego siebie, testowania swoich granic i rozwijania pewności siebie.

Podziękowania

Serdecznie dziękujemy państwu Julii Ignatowskiej i Jolancie Waluczko, kierowniczkom wędrówki, za całoroczne przy-

gotowanie nas do tego przedsięwzięcia; państwu Beacie i Władysławowi Zarumnym za usługę transportową i czuwanie podczas wędrówki. Szczególne wyrazy wdzięczności kierujemy do pani Darii Kazakevičiūtė, oceniającej naszą wyprawę, za życzliwość, stworzenie przyjaznej atmosfery i pozytywnego nastroju.

Damir Czerniawskij, Radosław Drozd, Daniel Jasewiczius, Kamil Klemiato, Dominik Mockus, Paweł Ruselewiczius, Aleksandr Szyłobryt – to siódemka uczniów, należących do 7 Sołecznickiej Drużyny Harcerzy „Step” im. Eugeniusza Siemaszki, która w dniach 10-12 sierpnia 2023 roku podjęła się tego wyzwania i pomyślnie ukończyła wędrówkę na Srebrny Medal oraz zrealizowała cel wyprawy, którym było nagranie filmu obalającego mity o teraźniejszej młodzieży.

Niewątpliwie ta wyprawa stała się jednym z kluczowych momentów w naszym życiu, pozostawiając trwałe piętno na naszej drodze do dorosłości.

Dominik Mockus

Projekt „Obozowisko zdrowia” w Wilkiskach

W wyjątkowej i inspirującej atmosferze

W dniach 22-24 sierpnia 2023 roku w Wilkiskach, 30 młodych ludzi wzięło udział w projekcie o nazwie „Obozowisko zdrowia”, zorganizowanym przez stowarzyszenie „Węzeł przyjaźni”. Podczas tego projektu uczestnicy spędzili czas w sposób wartościowy, komunikując się, współpracując i rozwijając zasady zdrowego stylu życia oraz odporność na uzależnienia.

Oprócz działań integracyjnych, gier grupowych i spotkań wokół ogniska, odbyły się również działania prewencyjne prowadzone przez specjalistów z odpowiednich dziedzin.

Sergej Filipowicz poruszał temat szkodliwości spożycia alkoholu, palenia i narkotyków, dążąc do wytworzenia negatywnego nastawienia wobec używek oraz motywowania słuchaczy do życia w trzeźwości.

Giedrė Vaikšnoraitė, instruktorka jogi śmiechu, nauczycielka jogi klasycznej oraz instruktorka świadomego oddychania,

zaprosiła do podróży do wnętrza własnego świata i wewnętrznego szczęścia.

Rozwijanie świadomości, myślenia krytycznego i samoświadomości miało miejsce w ramach zajęć dotyczących rozwijania wolnego i emocjonalnego intelektu prowadzonych przez instruktorkę Indrę Šiliauskaitė Indraya.

Udział w działaniach projektu stworzył wyjątkową i inspirującą atmosferę obozową, którą uczestnicy opuścili z otwartymi sercami wobec przyszłych wyzwań.

Po intensywnych trzech dniach przyjaźni i pracy nad sobą, młodzi ludzie wrócili do domu z bogatym doświadczeniem i nowymi nawykami, które pomogą im żyć zdrowiej, wytrwalej i bardziej pozytywnie.

Projekt jest finansowany ze środków konkursu na projekty organizacji pozarządowych 2023 roku, udzielonych przez samorząd rejonu sołecznickiego.

Beata Zarumna,
prezeska Stowarzyszenia „Węzeł przyjaźni”

Przyczółek polskości

(Dokończenie ze str. 1)
niętym przyczółku polskim, od zawsze jest znamiennym wydarzeniem i cieszy się sporym zainteresowaniem. Na tegoroczną edycję festiwalu, która była swoistą próbą przed przyszłorocznym jubileuszem, przybyło grono znacznych gości: posłowie Rita Tamašunienė i Algimantas Dumbrava, który, jak zaznaczyła Narkevičienė, nie opuścił żadnego przedsięwzięcia organizowanego przez społeczność polską, zastępczyni mera rejonu jezioroskiego Aurelija Trimonytė, starosta Turmont Stanislovas Stankevičius, sekretarz Związku Polaków na Litwie Teresa Sokolowa, redaktorka dwutygodnika „Nasza Gazeta” Janina Lisiewicz oraz koleżanka po fachu Giedrė Miečiūnienė, redaktorka

regionalnej gazety „Zarasų kraštas”. Goście gratulowali organizatorom wytrwałości i trwania w tradycji, a posłanka Rita Tamašunienė zaproponowała, by wznowić działalność niedzielnej szkoły języka polskiego, do której mogłyby uczęszczać zarówno dzieci, jak i osoby dorosłe. Przypomniała, że w latach świetności polskiej szkoły niedzielnej „Uśmiech” uczęszczało prawie 40 osób. Z kolei kolega z ławy poselskiej zwrócił uwagę, że rejon jezioroski od zawsze był wielonarodowościowy i wielokulturowy, co należałoby szanować, pielęgnować i zachować dla przyszłych pokoleń.

Program artystyczny zainaugurowali gospodarze, czyli zespół „Srebrne pasemko”, który od lat jest wizytówką jezioroskie-

go oddziału. Zespół pań wykonał popularne i lubiane piosenki, a publiczność chętnie i z wielkim zaangażowaniem wykonawczyniom wtórowała. Nieodłącznym gościem festiwalu jest zespół „Tumiellanka” z Wisagini, który co i raz zaskakuje odmienionym składem, werwą, energią i wysokim poziomem wykonawczym. „Kapela Świętojańska” ma już swoich sympatyków również w tym zakątku Litwy, a jej wesołe, żartobliwe i podchwytliwe utwory znajdują uznanie u słuchaczy. Tym razem nie było inaczej i widzowie nie żalowali braw i komplementów pod adresem kapeli z Sużan.

Tę miejscowość na krańcu rejonu wileńskiego reprezentował również kobiecy zespół wokalny „Sużanianka”, który w następnym roku będzie obchodził jubileusz 35-lecia działalności artystycznej. Członkinie zespołu „Sużanianka” przez całe swoje życie związane są z piosenką ludową. Śpiewane przez nie pieśni przekazywa-

ne były z pokolenia na pokolenie przez babcię, matki i dzieci.

Podczas koncertu nie zabrakło popisów solowych. Zachwycała Alina Małachowska, magister pedagogiki muzycznej, dyrygentka, wokalistka, pianistka i kompozytorka. Mieszkająca obecnie w Warszawie wykonawczyni pochodzi ze wsi Laudany nieopodal Turmont, gdzie dotychczas mieszka jej rodzice. Wokalistka wykonała z gracją trzy utwory, a refren jednej z nich zaśpiewała po litewsku, dając tym samym ziomkom do zrozumienia, że mimo upływu 20 lat od wyjazdu z Litwy nadal czuje przywiązanie do stron rodzinnych i otoczenia w jakim wyrosła. Pani Alina na festiwalu wystąpiła w podwójnej roli – jako wykonawczyni oraz konferansjerka i trzeba przyznać, że sprostała wyzwaniom.

Solo zaśpiewali również Wiera Pupiela i Walerij Bogomolnikow, a program koncertowy zakończył występ nowo utworzonego zespołu wokalnego „Wilnianki”.

Wszyscy byli zgodni co do jednego, że kołem napędowym wszystkich poczynań w oddziale jest niestrudzona Teresa Narkevičienė. Przed laty przejęła pałeczkę prezesostwa od Weroniki Bogdanowicz i niesie ją godnie, organizując wiele przedsięwzięć o charakterze patriotycznym i religijnym. Oddział organizuje pielgrzymki, jasełka, obchody Trzech Króli, zapusty, bierze udział w paradach polskości, przygotowuje uroczystości poświęcone obchodom rocznic niepodległościowych, ze szczególnym pietyzmem obchodzony jest też dzień św. Cecylii, członkowie oddziału modlą się podczas Opiek przed obrazem Matki Boskiej Ostrobramskiej. W trakcie rozmowy pani Teresa dobitnie podkreśliła, że wszystkie święta są obchodzone z Bogiem. O własnych zasługach mówi niechętnie i twierdzi, że „wszystko robią dziewczyny, a ona tylko fakturki podpisuje”...

Zygmunt Żdanowicz
Fot. Agnieszka Podlipska

Przesłanie jedności

(Dokończenie ze str. 1)
„Jesteśmy dumni z waszej odwagi i siły. W tym napiętym okresie bardzo ważne jest pokazanie, że narody krajów bałtyckich są zgodne i solidarne, tak jak 34 lata temu, kiedy ludzie wzięli się za ręce łącząc stolice państw bałtyckich, potępiłi pakt Ribbentrop-Mołotow i żądali niepodległości. Dziś biegacze z każdego kraju niosą symboliczne przesłanie jedności i życzenia dla ludzi innego narodu. Dziękuję biegaczom za udział. Życzę sił i pomyślnej drogi!” – powiedziała wicemercer Edyta Tamošiūnaitė.

Vidmantas Dobrovolskas, prezes Stowarzyszenia Litewskich Biegaczy Amatorów wręczył przedstawicielom samorządu pamiątkowe medale i podziękował za coroczne powitanie uczestni-

ków biegu „Szlak Bałtycki”. Samorząd, jak co roku, przygotował dla biegaczy poczęstunek. Uczestnicy biegu mogli się posilić i ugasić pragnienie.

W tym roku dodatkowym utrudnieniem dla biegaczy jest lejący się z nieba żar – słupki termometrów wskazują na Litwie ponad 30 stopni C.

Trasa trzydniowego biegu prowadzi z Wilna do Tallina i wynosi około 600 km. W tym roku udział w biegu bierze 32 biegaczy z Litwy, Łotwy i Estonii. Rokrocznie do tradycyjnego biegu sztafetowego dołączają również osoby niepełnosprawne z całej Litwy i biegacze z Centrum Sportowego Rejonu Wileńskiego. W tym roku Centrum Sportowego Rejonu Wileńskiego reprezentuje ponad 10 biegaczy.

Bieg Sztafetowy „Szlak

Bałtycki” organizuje Litewskie Stowarzyszenie Miłośników Biegania w celu uczczenia kolejnej rocznicy akcji „Szlak

Bałtycki”, kiedy to 23 sierpnia 1989 roku mieszkańcy Litwy, Łotwy i Estonii wzięli się za ręce, tworząc „żywy” łańcuch,

manifestując tym samym niezależność trzech państw bałtyckich od Związku Radzieckiego.

Dzieci z Rudowski uczestniczą w projekcie „Wędrujące warsztaty architektury”

Treściwie spędzony czas

W dniach 15-19 sierpnia Oddział Przedszkola w Niemenczynie – Wielofunkcyjne Centrum w Rudowsiach uczestniczyło w organizowanym przez Fundację Architektury projekcie „Wędrujące warsztaty architektury”. Jego celem jest zachęcanie dzieci i młodzieży do bycia aktywnymi twórcami swego środowiska, aktywizowania działalności wspólnotowej oraz postawy obywatelskiej w małych miasteczkach na Litwie.

Projekt trwał 5 dni, w trakcie których w przestrzeni publicznej wsi dzieci i młodzież tworzyli obiekt niewymagający zasobów materialnych i ludzkich, który w przyszłości będzie konsolidował społeczność wsi. Uczestnicy warsztatów badali swoje środowisko, tworzyli nowe przestrzenie, niewielkie obiekty architektoniczne nie tylko dla siebie, ale również dla wszystkich mieszkańców Rudowski.

W pierwszym dniu odbywały się zabawy, rozmowy i dyskusje zapoznawcze. Ekipa szkoleń pokrótce przedstawiła przebieg pracy, opracowała przepisy, zapo-

znała się z pojęciem „przestrzeń publiczna”. Młodzi członkowie wspólnoty wsi Rudowski dla ekipy wolontariuszy warsztatów zorganizowali wycieczkę, opowiedzieli o wykorzystaniu przestrzeni.

Drugi dzień poświęcony był generowaniu i detalizowaniu pomysłów. Odbywały się dyskusje, makietowanie z wykorzystaniem różnych narzędzi natomiast pod koniec dnia uczestnicy przygotowali szkic projektu.

W trzecim dniu praca odbywała się w wybranej przestrzeni publicznej. Część ekipy poszukiwała potrzebnych materiałów, inni – przygotowywali przestrzeń do pracy, odbywała się inwentaryzacja posiadanych narzędzi. W drugiej połowie dnia przygotowywano materiały, dzielono się pracami. Wieczorem wszyscy członkowie wspólnoty uczestniczyli w „Wieczorze kultury”, podczas którego układali mozaikę, piekli banany i słodki chleb.

W czwartym dniu rozpoczęły się prace budowlane, w piątym dniu natomiast uczestnicy projektu ukończyli budowę, a po południu odbyło się święto

otwarcia – prezentacja stworzonych obiektów (przestrzeni) społeczności wsi.

Dzieci, młodzież i cała społeczność Rudowski cieszy się z takiej wspaniałej możliwości – udziału w projekcie architektonicznym. Dzieci treściwie spędzili czas, nauczyły się nowych rzeczy, udoskonaliły wiedzę i nawyki budowlane oraz, co najważniejsze – własnymi rękami stworzyły przestrzenie, w których będzie dobrze spędzać czas z przyjaciółmi czy rodziną.

W trakcie całego projektu o dzieci i wolontariuszy dbały i w organizowaniu zajętości dzieci pomagały koordynatorka Oddziału Przedszkola w Niemenczynie - Centrum Wielofunkcyjnego w Rudowsiach Dorota Tomaszewska i st. bibliotekarka tej placówki Grażina Lapunienė.

Dziękujemy rodzicom dzieci, wolontariuszom i pracownikom przedszkola w Rudowsiach za pomoc w trakcie realizacji projektu.

Dorota Tomaszewska,
koordynatorka Oddziału
Przedszkola w Niemenczynie –
Centrum Wielofunkcyjnego w
Rudowsiach

Przedsięwzięcie w Centralnej Bibliotece Samorządu Rejonu Wileńskiego

„Lato z robotyką”

W ubiegłym tygodniu w Centralnej Bibliotece Samorządu Rejonu Wileńskiego odbyło się niezwykle wydarzenie skierowane do miłośników nowych technologii – warsztaty robotyki dla dzieci. Nauka programowania i robotyki należy do zajęć kreatywnych, rozwijających umiejętności twórcze, logicznego myślenia i pracy w zespole. Wydarzenie stanowiło doskonałą okazję do odkrywania tajemnic świata maszyn i techniki w sposób praktyczny. Uczestnicy

pod okiem bibliotekarzy samodzielnie składali i programowali roboty. Dzięki specjalnym zestawom konstrukcyjnym powstało wiele ciekawych mechanicznych projektów, które ożyły za pomocą magii kodowania. Oprócz nauki podstaw robotyki, dzieci miały również okazję sterować dronami, uczyć się podstaw pilotażu, współpracy i komunikacji. Dla młodych odkrywców warsztaty dostarczyły wiele wrażeń i inspiracji.

W stolicy

Za co mieszkańcom bloków mieszkalnych może przyjść słono zapłacić?

Wieczorami na balkonie grillujesz, zamykasz na nim szczekającego czworonoga, a podczas podlewania kwiatów woda ścieka na niżej mieszkających sąsiadów – mieszkańcom bloków mieszkalnych za te i inne działania grożą kary.

W ostatnich latach grille cieszą się wśród mieszkańców coraz większą popularnością. Jednak grillów na paliwo stałe (na węgiel i drewno) nie wolno używać nie tylko w pomieszczeniach, na balkonach, w loggiach, wykuszach, tarasach własnego, ale również wynajmowanego mieszkania, jak też na dachu budynku.

Grillować można w promieniu 6 m od budynków – oznacza to, że dookoła nie powinno być nie tylko budynku, ale również płotu, ponieważ od żaru mogą się zapalić materiały palne. Za grillowanie, które może wywołać pożar, grozi kara od 10 do 70 euro.

Jeżeli w bloku mieszkalnym chowamy czworonożnego pupila, warto pamiętać, że koty, psy, fretki domowe powinny być zaczipowane i zarejestrowane w rejestrze zwierząt zaczipowanych. Zwierząt nie wolno chować i pozostawiać bez opieki w pomieszczeniach ogólnego użytku, na przykład na balkonach, w piwnicach, na korytarzach czy klatkach schodowych, jak również w pomieszczeniach pomocniczych i innych czy na dachu bloku mieszkalnego.

Psy ras niebezpiecznych należy prowadzić na smyczy z założonym kagańcem, psy innych ras – na smyczy, kagańiec dla nich jednak nie jest obowiązkowy. Jeżeli wsiadamy do windy, należy

się przekonać, że jadący nią ludzie nie mają nic przeciwko temu, by razem przewożone było również zwierzę. Za naruszenie aktów prawnych regulujących chów zwierząt grozi kara w wysokości od 30 do 550 euro. Zwierząt nie wolno prowadzić na place zabaw dla dzieci, nie wolno pozwalać im, by siusiały na budynki, tymczasowe budowle, pomniki, wypróżniały się na kwietnikach. Po tym, gdy pies się wypróżnił, jego odchody należy od razu zebrać i wyrzucić do kontenerów na odpady zmieszane lub do śmietników ogólnego użytku. Należy zadbać, by zwierzęta nie zakłócały spokoju osób, jak również, by nie stwarzały zagrożenia dla ludzi i zwierząt. Za spowodowane przez zwierzęta naruszenie spokoju może grozić kara w wysokości od 100 do 1000 euro.

Zabrania się palić papierosy w pomieszczeniach ogólnego użytku w blokach mieszkalnych (na klatkach schodowych, korytarzach, balkonach, poddaszach, w toaletach, piwnicach, prysznicach, kuchniach i in.). Jeżeli co najmniej jeden mieszkaniec bloku mieszkalnego wyrazi sprzeciw odnośnie palenia na balkonach,

tarasach, w loggiach konkretnego bloku mieszkalnego, które na zasadzie prawa własności należą do poszczególnych właścicieli, w domu tym będzie obowiązywał zakaz palenia.

Nie wolno naruszać spokoju innych mieszkańców również w godzinach wieczornych (od godz. 19 do 22) oraz nocnych (od godz. 22 do godz. 7). Czas głośnie prac remontowych – w dniach pracy od godz. 7 do godz. 18, w dni wolne i święta – od godz. 9 do godz. 17. Przez okna balkonów czy logii nie wolno trzepać kilimów, pościeli, ubrań i innych rzeczy. Rośliny na balkonach i loggiach oraz w ich pobliżu podlewać i naważać należy tak, by woda i inne płyny nie spływały na balkony, okna, ściany innych osób.

Za określone w ustawie o kontroli tytoniu, wyrobów tytoniowych i związanych z nimi wyrobów naruszenia używania wyrobów tytoniowych grozi upomnienie lub kara w wysokości od 20 do 90 euro. Za naruszenie spokoju grozi kara w wysokości od 80 do 300 euro, za niewłaściwe pielęgnowanie roślin – upomnienie lub kara w wysokości do 600 euro.

Ulega zmianie oznakowanie niektórych pasów

W poniedziałek, 21 sierpnia, rozpoczęto zmianę oznakowania trzech pasów komunikacji miejskiej – symbol „A+” zostanie zmieniony na symbol „A”, zmienione zostaną również znaki drogowe.

Zmiany zaplanowano przy ul. Kalvarijų na odcinku od ul. Kalvarijų sodų 1-oji do ul. Žalgirio, na ul. Kalvarijų na odcinku od ul. Žalgirio do ul. Kareivių i przy ul. Konstitucijos (w obu kierunkach). Nowo oznakowanymi pasami będzie mógł kursować wyłącznie transport publiczny. Zmiany prowadzone są w celu wyeliminowania opóźnień komunikacji miejskiej, zwiększenia prędkości komunikacji miejskiej oraz poprawy bezpieczeństwa ruchu.

Razem z nowym oznakowaniem pasów „A” na skrzyżowaniach wspomnianych odcinków: ul. Kalvarijų – ul. Žvalgų, ul. Kalvarijų – ul. J. Treinio, ul. Kalvarijų – ul. Apkasų i al. Konstitucijos – ul. Lietuvos statutą na początku września pojawią się dodatkowe sekcje dla komunikacji miejskiej – białe wskazówki.

Poprzez wdrażanie tych specjalnych sygnalizacji świetlnych, wykorzystanie dopuszczalnego czasu cyklu sygnalizacji świetlnej, gdy przez główną ulicę nie przechodzą piesi, a transport wyjeżdża z bocznej ulicy, zwiększony zostanie czas dla komunikacji miejskiej bez jednoczesnego utrudniania ruchu dla innych uczestników ruchu.

„Szacuje się, że po tym, gdy zezwolona zostanie jazda tym pasem wyłącznie dla komunikacji miejskiej, zwiększy się średnia prędkość autobusów, a to skróci średni czas podróży komunikacją miejską” – podkreśla kierownik Wydziału Organizacji Ruchu przedsiębiorstwa JUDU (Susisiekimo paslaugos) Eglė Marcišauskė.

JUDU jest odpowiedzialna za organizację usług komunikacji miejskiej, infrastrukturę parkowania samochodów oraz wspieranie zrównoważonych sposobów podróżowania.

Z usług komunikacji miejskiej w 2022 roku codziennie korzystało ponad 170 tys. pasażerów, którzy podróże trolejbusem czy autobusem ocenili na 8,32 punktu z 10, a to jest najwyższa ocena od 2019 roku.

Klub alpinistyczny w wyjątkowy sposób uczcił jubileusz Wilna

Trwający trzeci już rok Program Jubileuszu 700-lecia Wilna objął swoim zasięgiem najprzeróżniejsze formy działania nie tylko w stolicy Litwy, ale również w miejscach w znacznym jej oddaleniu. W tym miesiącu Litewski Klub Alpinistów Seniorów uczcił urodziny stolicy wspiąwszy się na szczyt „Wilno” w górach Tadżykistanu.

W misji tej udział wzięli członkowie Litewskiego Klubu Alpinistów Seniorów, których średni wiek przekracza 55 lat. Mężczyźni wspięli się na nazwany przed 50 laty imieniem Wilna szczyt i wzniesli na nim flagi Litwy i Wilna. Uczestnicy ekspedycji zapowiadają, że na przyszłość postawili przed sobą jeszcze większe wyzwania.

Przed 50 laty ekipa alpinistów postanowiła wspiąć się na bezimienny szczyt w górach Tadżykistanu. Kierownik ekspedycji Vilius Šadukis zauważył, że planowany termin ekspedycji zbiega się w czasie z jubileuszem 650-lecia Wilna. Postanowił z ekipą, że po wspięciu się na zaplanowany szczyt nazwą go „Wilno” i w ten sposób uczczą urodziny stolicy Litwy. Jako że po wspięciu się zadbał o rejestrację nazwy, od tamtego momentu szczyt oficjalnie nosi nazwę „Wilno”.

Po 50 latach jeden z uczestników pierwszej ekspedycji Alvydas Peištaras wspólnie z Litewskim Klubem Seniorów Alpinistów postanowił powtórzyć ekspedycję i z okazji 700-lecia Wilna ponownie wspiąć się na ten sam szczyt. Co prawda, tym razem było znacznie trudniej, średni wiek seniorów bowiem przekraczał 55 lat, dlatego wspinaczka powodowała różnego rodzaju wyzwania. Obie ekspedycje łączył nie tylko ten sam szczyt, ale również te same miejsca obozowania. Wiceprezes Litewskiego Klubu Seniorów Alpinistów podkreśla, że chociaż na szczycie czasu na obchody 700-lecia Wilna nie było dużo, alpinisci zdążyli uczcić jubileusz w tym samym miejscu, jak przed 50 laty.

W Samorządzie m. Wilna świadczona jest nowa usługa dla rodziców przeżywających rozwód. Oparta jest na stworzonym w Niderlandach i stosowanym w wielu krajach Europy modelu „No kids in the middle”. Usługę świadczy Centrum Kryzysów Rodzinnych „Viena stotelė”.

„No Kids in The Middle” – „Jak być rodzicami po rozwodzie” jest to program z zakresu nawyków rodzicielskich dla rodziców, którzy poszukują najlepszych rozwiązań dla dzieci w okresie trwania rozwodu. Program skierowany jest do byłych współmałżonków i ich dzieci w wieku do 18 lat, które przeżywają zmiany w okresie trwania rozwodu rodziców czy na późniejszych etapach.

Grupa dla rodziców i dzieci startuje już we wrześniu, natomiast rejestracja i wstępne rozmowy z rodzicami organizowane są już teraz. Szerszej informacji na temat programu można zasięgnąć już teraz u Vytautė Mingilaitė pod nr tel. +370 620 19 748 lub wysyłając pytania na adres poczty elektronicznej vytaute.mingilaite@sos-org.lt.

Usługi specjalistów są nieodpłatne, finansowane ze środków mechanizmu finansowania Europejskiego Obszaru Gospodarczego w ramach realizowanego przez Centrum Kryzysów Rodzinnych „Viena stotelė”.

Prognoza pogody na tydzień						
Czwartek 24 sierpnia	Piątek 25 sierpnia	Sobota 26 sierpnia	Niedziela 27 sierpnia	Poniedziałek 28 sierpnia	Wtorek 29 sierpnia	Środa 30 sierpnia
23°C	21°C	23°C	22°C	22°C	21°C	22°C
14°C	13°C	16°C	18°C	15°C	15°C	12°C
Księżyc:						
VIII 31 PEŁNIA	IX 07 OSTATNIA KWADRA	IX 15 NÓW	IX 24 1 KWADRA			

KALENDARZ CODZIENNY

Czwartek, 24 sierpnia

Słońce: wsch. – 6.10, zach. – 20.31
Długość dnia – 14 godz. 21 min.
Bartłomieja, Bartosza, Emilii, Maliny

Piątek, 25 sierpnia

Słońce: wsch. – 6.12, zach. – 20.28
Długość dnia – 14 godz. 16 min.
Józefa, Luizy, Patrycji, Ludwika

Sobota, 26 sierpnia

Matki Boskiej Częstochowskiej
Słońce: wsch. – 6.13, zach. – 20.26
Długość dnia – 14 godz. 13 min.
Adriana, Aleksandra, Joanny, Marii, Natalii, Wiktora

24 SIERPNI

1203 – książę Przemysł I (Przemysł Otokar) I został koronowany na pierwszego króla Czech.

1923 – zmarła Kate Douglas Wiggin, amerykańska pisarka i nauczycielka, autorka książki dla dzieci (*Rebeka ze Słonecznego Potoku*) (ur. 1856); założyła w San Francisco szkołę, przygotowującą przedszkolanki.

25 SIERPNI

1863 – w potyczce z wojskami rosyjskimi pod Kurdymokszami (r. łódzki) zginął dowódca powstańczego oddziału jazdy Julian Czudowski (ur. 1832); były rosyjski rotmistrz.

26 SIERPNI

1723 – zmarł Antonie van Leeuwenhoek, holenderski przedsiębiorca i przyrodnik, twórca podstaw mikrobiologii (ur. 1632); w 1677 zrobił pierwszy mikroskop.

1943 – partyzancka brygada sowiecka F. Markowa rozbroiła oddział AK Antoniego Burzyńskiego („Kmicica”) w bazie nad jeziorem Narocz (dowódca został aresztowany podczas wizyty do sowieckiej bazy). Po dwóch dniach „Kmicic” i 80 jego żołnierzy zostali rozstrzelani.

– pod Ożarówem (woj. świętokrzyskie) oddział NSZ (dow. plut. Tomasz Wójcik, „Tarzan”) zabił gen. Kurta Rennera (ur. 1886) – najwyższy rangą niemiecki oficer zlikwidowany przez polskie podziemie.

1998 – zmarł w Nowym Jorku Wsiewołod Dobużyński (Vsevolodas Dobuzinskis), rosyjski i litewski grafik, scenograf, tworzył okładki czasopism, znaczki pocztowe, od

Niedziela, 27 sierpnia

Słońce: wsch. – 6.15, zach. – 20.23
Długość dnia – 14 godz. 08 min.
Dominika, Małgorzaty, Moniki

Poniedziałek, 28 sierpnia

Słońce: wsch. – 6.17, zach. – 20.21
Długość dnia – 14 godz. 04 min.
Adelindy, Alfonsa, Augusta, Mojżesz, Patrycji, Sobiesława

Wtorek, 29 sierpnia

Słońce: wsch. – 6.19, zach. – 20.19
Długość dnia – 14 godz. 00 min.
Beatrycze, Flory, Jana, Sabiny

Środa, 30 sierpnia

Słońce: wsch. – 6.21, zach. – 20.16
Długość dnia – 13 godz. 55 min.
Feliksa, Rebeci, Róży, Szczęsnego, Świetlany, Tekli

1939 na emigracji (ur. 1906); uważany za autora herbu Litewskiej SRR.

27 SIERPNI

1823 – zmarł bp Szczepan Hallowicz, duchowny, polityk, arcybiskup metropolita warszawski i prymas Królestwa Polskiego, w 1819 1. biskup diecezjalny sandomierski (ur. 1741).

1873 – zmarł hrabia Eustachy Tyszkiewicz, miłośnik starożytności, zbieracz pieśni i podań ludowych, w 1855 założyciel i prezes Wileńskiej Komisji Archeologicznej, twórca Muzeum Starożytności w Wilnie (ur. 1814).

1993 – zmarł Kiejstut Bacewicz (Kęstutis Bacevičius), pianista kameralista, pedagog, kompozytor i organizator życia muzycznego, w l. 1957-1969 rektor Akademii Muzycznej w Łodzi (ur. 1904).

28 SIERPNI

1943 – zmarł car Bułgarii Borys III, praktycznie ostatni car (ur. 1894); z dynastii Koburgów.

1998 – zmarł Hirokazu Kobayashi, japoński mistrz aikido, propagator aikido poza Japonią, założyciel Europejskiej Unii Aikido (ur. 1929).

29 SIERPNI

1923 – urodził się Richard Samuel Attenborough, brytyjski aktor (John Hammond z *Parku Jurajskiego*), reżyser i producent (*Gandhi* – Oscar) (zm. 2014).

1943 – w reakcji na protesty społeczne niemieccy okupanci rozwiązali kolaboracyjny duński rząd i wprowadzili w kraju stan wojenny.

30 SIERPNI

1873 – Austriacy Julius von Payer i Karl Weyprecht odkryli archipelag Ziemia Franciszka Józefa na Morzu Barentsa.

Wl. P.

** OSTATNIA STRONA ** OSTATNIA STRONA **

Ciemna strona Księżyca

Indyjska agencja kosmiczna opublikowała zdjęcia ciemnej strony Księżyca wykonane z orbity satelity Ziemi przez lądownik łazika Chandrayaan-3, który miał wylądować na ciemnej stronie wczoraj (23 sierpnia).

Seria czterech zdjęć z sondy Chandrayaan-3 przedstawia szereg cech geologicznych, w tym licznych kraterów uderzeniowych rzucających cienie na księżycowe morza (mare). Zdjęcia mają pomóc w prowadzeniu lądownika Vikram misji do bezpiecznego miejsca lądowania podczas opadania na powierzchnię Księżyca.

Chandrayaan-3 może stać się pierwszą sondą, która wykona miękkie lądowanie w pobliżu

księżycowego bieguna południowego. Do ubiegłej soboty Chandrayaan-3 brał udział w swoim kosmicznym wyścigu z rosyjskim lądownikiem Łuna-25. Ten jednak rozbił się o powierzchnię Księżyca, pozostawiając w wyścigu tylko indyjski lądownik.

Druga strona Księżyca nigdy nie jest zwrócona w stronę Ziemi, przez co z powierzchni Ziemi nie jesteśmy w stanie jej nigdy zobaczyć. Być może dlatego tak nas intryguje, jako coś zupełnie nowego. Fakt jest jednak taki, że Księżyc wykonuje jeden obrót wokół własnej osi w takim samym czasie, jaki zajmuje okrążenie Ziemi, przez co zwrócony jest do nas zawsze tą samą stroną.

Śmiech na zdrowie

W klinice dentystycznej Niemiec, wchodzi do gabinetu jednego ze stomatologów i pyta:

– Ile kosztuje wyrwanie zęba bez znieczulenia?

– Trzydzieści euro.

– A ile ze znieczuleniem?

– Pięćdziesiąt euro.

– Poproszę w takim razie ze znieczuleniem.

Dentysta aplikuje Niemcowi znieczulenie i prosi, by ten poczekał przed gabinetem dziesięć minut, aż znieczulenie zacznie działać. Ponieważ mija pół godziny, a pacjent się nie pojawia, wyrzucił wychodzi zdziwiony przed gabinet i spotyka tam swojego kolegę, dentystę z gabinetu obok, który mu opowiada:

– Wyobraź sobie, miałem przed chwilą pacjenta. Ależ to był twardziel! Uparł się, że chce rwać zęba bez znieczulenia, a kiedy mu go rwałem, nawet się nie skrzywił!

Góral stanął przed sądem oskarżony o pobicie.

– Oskarżony twierdzi, że uderzył poszkodowanego jeden raz zwinętą gazetą?

– A, no tak – zgadza się góral.

– I od tego ciosu gazetą poszkodowany doznał wstrząsu mózgu?

– Skoro tak doktor powiedział.

– W takim razie co było w gazecie?

– Nie wiem, nie czytałem.

Więzień zaczyna uciekać z więzienia przez wykopany przez siebie tunel. Nagle spostrzega, że wejście do tunelu zasłonił mu jakiś cień. Po chwili słyszy za sobą czyjeś kroki więc pyta:

– Uciekamy razem?

– Nie mogę.

– Dlaczego?

– Jestem strażnikiem!

Jaki jest szczyt głupoty?

– Kupić portfel za ostatnie pieniądze.

♦♦ ♦♦ ♦♦ ♦♦

Wódz indiański żąda rozwodu.

– Kiedy zasadziłem kukurydzę, wyrasta kukurydza zaczyna opowiadać wódz. Kiedy zasadziłem bób, wyrósł bób i to jest w porządku. Ale kiedy Wysoki Sądzie zasadziłem Indianina, a wyrósł Chińczyk – to musi być powód do rozwodu.

♦♦ ♦♦ ♦♦ ♦♦

Co to jest bigamia?

– Jak się ma o jedną żonę za dużo.

Co to jest monogamia?

– To samo.

♦♦ ♦♦ ♦♦ ♦♦

– Ożeniłeś się i sam sobie guził do płaszcza przyszywasz?

– A skąd! To nie mój, to żony.

♦♦ ♦♦ ♦♦ ♦♦

Pewien gościu, tak na oko po sześćdziesiątce, szedł samotnie wieczorem przez park. W pewnym momencie zobaczył żabę, zatrzymał się i patrzy na nią. Żaba przemówiła do niego ludzkim głosem:

– Jak mnie pocałujesz to zamienię się w piękną seksowną, młodą kobietę i spełnię każde Twoje życzenie!

Facet chowając ją do kieszeni: – W moim wieku wolę mieć gadającą żabę.

♦♦ ♦♦ ♦♦ ♦♦

Do domu znanego polityka przychodzą dziennikarze. Drzwi otwiera im jego syn.

– Twój tata jest w PSL, SLD czy AWS?

– Mój tata jest teraz w WC.

♦♦ ♦♦ ♦♦ ♦♦

Na lekcji biologii pani pyta Jasia: – Jasiu, do jakiej rodziny należy wieloryb?

– Żartuje pani?! Ja nie znam nikogo, kto miałby krewnego wieloryba.

♦♦ ♦♦ ♦♦ ♦♦

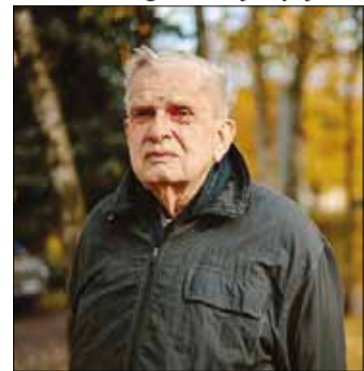
Jak najczęściej informatycy zwracają się do swoich żon?

– Myszko.

Kulturalnie?

Dla Venclovy

– Tomas Venclova poświęcił swoje życie literaturze i walce z autorytaryzmem. Jest największym żyjącym poetą litewskim, czołowym pisarzem wschodnioeuropejskim, jednym z ostatnich ogniw łańcucha łączącego Herberta, Miłosza i Brodskiego. Venclova, jak to ujęła Ellen Hinsey, „jest jednym z ostatnich poetów pokolenia wielkiej tradycji europejskiej” – powiedział Edward Hirsch (USA), przewodniczący tegorocznego jury Międzynarodowej Nagrody Literackiej im. Zbigniewa Herberta. Venclova został ogłoszony laureatem tegorocznej edycji.

Venclova, który w czasach ZSRR jako dysydent walczył o prawa człowieka na Litwie, jest laureatem wielu nagród literackich i tytułów doktora honoris causa. Jego poezję wprowadził do języka polskiego Czesław Miłosz, publikując w 1973 na łamach paryskiej „Kultury” przekład wiersza Rozmowa w zimie. Tomas Venclova był zaprzyjaźniony z licznymi polskimi pisarzami, w 1983 dołączył do zespołu redakcyjnego wydawanych na emigracji w Paryżu „Zeszytów Literackich”, gdzie przez ponad trzy dekady publikował swoje wiersze i eseje. Tłumaczył na litewski polskich poetów, m.in. Herberta, Cypriana Kamila Norwida, Miłosza i Wisławę Szymborską, ogłosił także monografię twórczości Aleksandra Wata.

Urodzony w 1937 roku swój pierwszy tom wierszy opublikował w drugim obiegu wydawniczym w 1958 r. W 1977 roku jako dysydent i współzałożyciel Litewskiej Grupy Helsińskiej wybrał życie na emigracji. Wyjechał do Stanów Zjednoczonych, gdzie przez wiele lat wykładał literaturę słowiańską na Uniwersytecie Yale.

Uroczystość wręczenia Nagrody laureatowi odbędzie się 13 września br. w Teatrze Polskim w Warszawie.

9 771648 531003